

ENSV TEATAJA

4. oktoobril

Nr. 18

1940

II.

- Art. 205. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus lepingu tühistamiseks Rootsi palgasõduritele Eestist pensioni maksmise kohta.
206. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus lepingu tühistamiseks Soome vabatahtlikele Eestist pensioni maksmise kohta.
207. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus riiklike keskmuseumide asutamisest.
208. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus endiste välisesinduste tegevuse lõpetamisest ja välisesinduste teenijate ametist vabastamisest.
209. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus Heinrich Nieländer'i ja tema õigusjärglaste varanduste sundvõõrandamisest.
210. Korterite ja ruumide sundkorras kasutamisele võtmise ja korraldamise ajutine määrus.
211. Natsionaliseerimisele kuuluvate veo-, stevidor- ja ekspeditsiooniettevõtete nimesliku täiendus.
212. Maata ja vähese maaga talupoegade maaga varustamise määruse elluviimise juhend.

II.

205. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus.

2. oktoobril 1940.

1. Tunnustada ENSV-le mitte siduvaks ja tühisteks leping, mis on sõlmitud Tallinnas, 27. jaanuaril 1919 Eesti kodanluse ajutise valitsuse sõjaministri K. Päts'i ja Rootsi majori Carl Mothander'i vahel, ja millise lepingu järgi Eesti kodanlus kohustus maksta pensione Eestis toimuvasse klassisõtta kodanlusele appitõttavaile Rootsi palgasõduritele.

2. Käesolev otsus teha teatavaks Rootsi Kuningriigi valitsusele NSV Liidu Välisasjade Rahvakomissariaadi kaudu.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

206. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus.

2. oktoobril 1940.

1. Tunnustada ENSV-le mitte siduvaks ja tühiseks leping, mis on sõlmitud Helsingis 23. detsembril 1918 Eesti kodanluse ajutise valitsuse ja n. n. Soome abiandmise komitee vahel, ja millise lepingu järgi Eesti kodanlus kohustus maksma pensione Eestis toimuvasse klassisõtta kodanlusele appitõttavaile Soome valgetele.

2. Käesolev otsus teha teatavaks Soome Vabariigi valitsusele NSV Liidu Välisasjade Rahvakomissariaadi kaudu.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.
Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

207. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus.

2. oktoobril 1940.

Asutada Eramuuseumide riigistamise seaduse (RT 1940, 109, 1105) § 9 alusel Hariduse Rahvakomissariaadi asutistena järgmised riiklikud keskmuseumid, arvates 1. oktoobrist 1940:

1. Riiklik Revolutsioonimuuseum, asukohaga Tallinnas.
2. Riiklik Ajaloomuuseum, asukohaga Tallinnas.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.
Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

208. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus.

2. oktoobril 1940.

Seoses endise Välisministeeriumi likvideerimisega ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsustab:

1. Lugeda endiste välisesinduste tegevus lõpetatuks ja välisesinduste teenijad ametist vabastatuks arvates 25. augustist 1940.
2. Kodumaale tagasi pöördunud või teel kodumaale viibivate endiste välisesinduste teenijate palga ja sõidukulude ning majakraami veokulude asjas kohaldada Välisteenistuse seadust.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.
Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

209. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus.

2. oktoobril 1940.

Sundvõõrandada Heinrich Nieländer'ilt ja tema õigusjärglastelt kõik õigused, mis tal seaduse järgi on või olla võivad Pärnus, Vana-Pärnu alevijaoskonnas nr. 8c (kinnistu nr. 480) eraldatud Pärnu linna obrokikrundi nr. 8e kohta, mille suurus 3168 m², ja piirid näidatud vannutatud maamõõtja Hans Paasi poolt Pärnu linna põhivõrgu alusel 1939 a. valmistatud plaanil, mis on õigeks tunnistatud Pärnu linna vannutatud maamõõtja poolt 28. oktoobril 1939, tööde register nr. 42 — 1939/40 a. all, ja anda need õigused üle natsionaliseeritud Pärnu Linatööstuse aktsiaseltsile.

Maatüki valduse ülevõtmine võib toimuda enne sundvõõrandamistasu kindlaks määramist ja sissemaksmist ringkonnakohtusse.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.
Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

210. Korterite ja ruumide sundkorras kasutamisele võtmise ja korraldamise ajutine määrus.

Antud ENSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt 3. oktoobril 1940.

I.

§ 1. Asutiste, sõjaväeosade ja elanikkude majutamise ning elamute ja ruumide korraldamise vajaduse lahendamiseks võidakse käesoleva määruse alusel võtta sundkorras kasutamisele kortereid ja ruume ning määrata majutatud asutistele, sõjaväeosadele ja elanikkudele üüri.

§ 2. Korterite ja ruumide sundkorras kasutamisele võtmist juhib Kommunaalmajanduse Rahvakomissar.

§ 3. Korterite ja ruumide sundkorras kasutamisele võtmist otsustab Majutamise Komisjon.

Majutamise Komisjoni esimeheks on Kommunaalmajanduse Rahvakomissar või tema asetäitja. Komisjoni liikmed määrab ENSV Rahvakomissaride Nõukogu.

Komisjon asub Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi juures. Komisjoni asjaajamist toimetab Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaat.

Komisjoni otsuses tähendatakse, kus kohal ja mis otstarbeks kortereid ja ruume sundkasutamisele võetakse.

Komisjoni otsused kinnitab ENSV Rahvakomissaride Nõukogu.

§ 4. Korterite ja ruumide sundkorras kasutamisele võtmise alal on linnade, maakondade ja valdade töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomiteed kohustatud muretsema vajalikke andmeid sundkasutamisele võetavate korterite ja ruumide kohta ning täitma Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi poolt tarvilikuks peetud muid majutamiseiga seosesolevaid ülesandeid.

§ 5. Asutiste, sõjaväeosade ja elanikkude majutamise korraldamiseks on linna või valla töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomitee juures töötaval korterikomisjonil õigus:

- 1) korraldada vabade korterite jaotamist korterisoovijate vahel ning anda lubasid vabadesse korteritesse asumiseks;
- 2) vajaduse korral paigutada üksikuid üürikuke ümber ühest korterist teise;
- 3) jälgida ja hoolitseda korteritesse määratud elanikkonna tihendamise täitmise järele.

§ 6. Sundkasutamisele võetud korterite või ruumide ülevaatamist või ülevõtmist kasutajale võib toimetada ainult linna või valla töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomitee või selle korterikomisjoni esindaja.

Sundkorras kasutamisele võetava korteri või ruumi vastuvõtmist teostab vastava väeosa ülem või asutise juhataja või nende poolt määratud esindaja.

Ülevõtmisel koostatakse korteri või ruumi kohta akt (lisa nr. 3) ja kirjutatakse alla asutise või väeosa esindaja või elaniku või ta esindaja poolt korteri või ruumi kasutamise leping. Lepingu ja akti algkirjad jäävad linna või valla töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomitee või selle korterikomisjoni kätte, kuna korteri või ruumi kasutajale antakse nendest ärakiri.

Ar 940
Eesti

49699

§ 7. Kui korteri või ruumi üleandmisel kasutajale ei saa põhjendatud asjaolude tõttu üürilepingut sõlmida, samuti kui enne käesoleva määruse jõustumist sundkorras kasutamisele võetud korterite või ruumide kohta ei ole üürilepinguid sõlmitud, tuleb kasutajal ENSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt kinnitatud lepingu kava kohaselt sõlmida lepingud 10 päeva jooksul, arvates Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi või linna või valla töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomitee sellekohase nõudmise kasutajale esitamisest.

Kuni üürilepingu sõlmimiseni tuleb kasutajal maksta üüri iga kuu esimesel kuupäeval § 8 korras käesoleva määruse § 16 lisandatud üüritabelis toodud normide kohaselt.

Eelmistes lõigetes ettenähtud alustel tuleb kasutajal õiendada ka enne käesoleva määruse jõustumist kasutamisele võetud korterite või ruumide eest tasumata üür määruse § 8 korras 10 päeva jooksul, arvates selle määruse jõustumisest.

§ 8. Sundkorras kasutamisele võetud korterite või ruumide üüriarhad maksab korteri või ruumide kasutaja Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi korraldusel objekti omanikule või Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi deposiidi arvele. Kommunaalmajanduse Rahvakomissaril on õigus teha korraldusi nende summade kasutamiseks.

§ 9. Kui korterit või ruumi ei saa pärast ülevõtmist kohe anda kasutajale, jäävad viimased kuni kasutajale üleandmiseni ajutiselt vastava linna või valla töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomitee korterikomisjoni korraldusse.

Sundkorras kasutamise lõpul antakse kasutamisele võetud objekt selle omanikule, tema asetäitjale või õiguslikule pidajale tagasi.

§ 10. Linna või valla töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomitee, arvestades korterite või ruumide kasutajate põhjendatud nõudeid, võib kindlaks määrata, missugust remonti ja millise tähtaja kestel korteri või ruumide omanik peab tegema.

Kui korteri või ruumide omanik linna või valla töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomitee poolt määratud tähtjaks vajalikke remonttöid ei teosta, võib linna või valla töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomitee seda teha lasta üüri arvel.

§ 11. Sundkasutamisele võetud objekti tagasiandmisel koostatakse akt, milles tähendatakse objekti tagasiandmise aeg ja seisukord võrreldes sundkorras kasutamisele võtmisel (§ 6) aktis tähendatud seisukorraga. Akti asemel võidakse teha vastav pealdis korteri või ruumi sundkorras kasutamisele võtmise puhul koostatud aktile.

Sundkasutamisele võetud objekti tagasisaamist tõendab oma allkirjaga selle omanik, tema asetäitja või õiguslik pidaja, nende puudumisel tagasiandmise juures viibiv linna või valla korterikomisjoni esindaja.

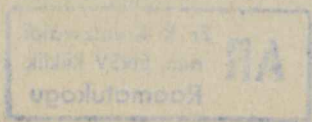
§ 12. Sundkorras kasutamisele võetud korteri ja ruumi omanikule tasutakse kahju, mis on tekitatud sundkorras kasutamise, kusjuures kasutaja hooletuse või süü läbi korteris ja ruumis tekkinud vead peab parandatama kasutaja kulul.

Kahjutasunõuet võidakse esitada linna või valla töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomiteede kaudu 7 päeva jooksul, arvates korteri või ruumi tagasisaamisest.

§ 13. Kahjutasunõude esitamisel (§ 12) määrab kahju suuruse komisjon, koosseisus: üks Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi, üks sundkorras kasutanud väeosa, asutise või elaniku ja üks linna või valla täitevkomitee esindaja.

Komisjoni esimeheks on Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi esindaja.

§ 14. Sundkasutamisele võetud korterite ja ruumide üürihindade arvestamiseks tehakse linna või valla töötava rahva saadikute Nõukogu täitevkomitee või viimase korterikomisjoni poolt kindlaks korteri või ruumi põrandapinna suurus.

Kuni käesoleva määruse jõustumiseni sundkasutamisele võetud korterite ja ruumide põrandapinna suuruse mõõtmine tuleb teostada nende kasutajal, kes on mõõtmise andmete tõelisuse eest vastutav. Mõõtmise andmeid kontrollib käesoleva paragrahvi eelmises lõigus tähendatud korterikomisjon.

Pinna määramisel ei võeta arvesse eluruumide seinte avasid, seinakappe, nišše, ahju, pliidi, korstna ja vaheseinte aluseid pindu ning elamiseks kõlbmatuid ruume.

Korteri üürialuseks pinnaks loetakse eelmistes lõigetes ettenähtud korras kindlaksmääratud põrandapinna suurus.

§ 15. Sundkasutamisele võetud korteris loetakse normaalseks pinnaks (§ 14) iga isiku kohta 9 m² korteri põrandapinnast. Eeltähendatud pind võib suurene da üksiku elaniku juures kuni 4,5 m² ja kahe või rohkem elaniku juures kuni 9 m², olenedes ruumide iseloomust.

Lastega perekondadele arvatakse lisanormi 4,5 m² iga lapse kohta, kuid kokku vähemalt üks tuba kahe või rohkema lapse kohta.

Vastavatele töötajatele võidakse anda ühetoaline lisanorm: Rahvakomissariaadi teenijate koosseisu kuuluvatele töötajatele vastava Rahvakomissariaadi loal ja teistele vastutavatele töötajatele linna korterikomisjoni loal.

Punaväe, piirivalve ja sisekaitseväeosade juhtkonda kuuluvatele sõjaväelastele ja töötajatele kohaldatakse põrandapinna lisanormide määramisel nende kohta üldiselt kehtivaid eeskirju.

§ 16. Sundkasutamisele võetud korterite eest maksavad nende kasutajad üüri korteri üürialuse põrandapinna (§ 14) alusel juurdelisatud üüritabelis nr. 1 toodud normide kohaselt.

Ruumide eest võetakse üüri juurdelisatud tabeli nr. 2 järgi.

§ 17. Kui käesolev määrus põhjustab korteri üüri kõrgendamist, siis ei rakendata selle määruse üürinormi, vaid üüriks jääb hind, mille ulatuses tasuti korteri üüri käesoleva määruse jõustumisel.

§ 18. Käesoleva määruse teostamiseks on Kommunaalmajanduse Rahvakomissariil õigus anda juhendeid.

II.

Kuni linnade, maakondade ja valdade töötava rahva saadikute Nõukogude täitevkomiteede moodustumiseni täidavad käesolevas määruses täitevkomiteedele ettenähtud ülesandeid linna-, maa- või vallavalitsused.

Lisa nr. 1

§ 16 juurde.

Üüritabel

sundkorras kasutamisele võetud korterite ja eluruumide kohta.

Korteri asukoht	Korteri üürialuse põrandapinna m ² põhi-üürinorm sentides ühe kuu eest
Tallinnas	65
Tartus	50
Teistes linnades ja tööstuskeskustes	35
Väljaspool linnade ja tööstuskeskuste piire	25

Märkus I. Käesolevas üüritabelis näidatud põhiüüri kõrgendatakse järgmiste tingimuste olemasolul:

- 1) kui korter või ruum asub hoones, mis on valminud pärast 1. jaanuari 1937 15% võrra
- 2) kui korter või ruum asub hoones, mis on valminud ajavahemikus 1. jaan. 1934 kuni 1. jaan. 1937 10% „
- 3) kui korter või ruum asub hoones, mis on valminud ajavahemikul 1. jaan. 1931 kuni 1. jaan. 1934 5% „
- 4) kui korteris asub vann 10% „
- 5) kui korteri või ruumi põrandapind on kaetud parketi või linoleumiga 6% „
- 6) kui korteris või ruumis on keskkütteseadeldis 4% „
- 7) kui korteris on elektri- või gaasipliit 4% „
- 8) kui korteris on soojaveearustuseseade 2% „
- 9) kui üürile antakse korterist üksiktuba 5% „
- 10) üksiktoa küte ja valgustus 35% „
- 11) keskkütte kulud, kui korter või ruum köetakse majaomaniku poolt 25% „
- 12) kui korterit või ruumi kasutati seni äriruumina 125% „
- 13) kui korterit või ruumi kasutati seni võõraste-majana 200% „
- 14) kui sundkasutamisele võetud korteris või toas on mööbel, siis selle eest eritasu Kommunaalmajanduse Rahvakomissari juhtnööride kohaselt.

Märkus II. Käesolevas üüritabelis näidatud põhiüüri vähendatakse järgmiste tingimuste olemasolul:

- 1) lahtised vaheseinad köögi ja eluruumi vahel . . . —2% võrra
- 2) kui korter koosneb köök-toast —10% „
- 3) puudub esik —4% „
- 4) elutoa aknad on ühekordsed —12% „
- 5) ruumide kõrgus on alla 2 meetri —10% „
- 6) eluruumide seinad on märjad või hallitanud korteripidajast mitteolenevatel põhjustel —10% „
- 7) puudub kelder või kuur majapidamise otstarbeks —4% „
- 8) väljakäigukoht on mitme korteri kohta ühine, kuid samas majas —6% „
- 9) väljakäigukoht on väljaspool elumaja —8% „

Lisa nr. 2
§ 16 juurde.

Üüritabel
sundkorras kasutamisele võetud teiste ruumide kohta.

Ruumide liik	Üür sentides põrandapinna m ² ühe kuu eest			
	Tallinnas	Tartus	Kõigis teistes linnades ja tööstuskeskustes	Kõigis kohtades väljaspool linnade ja tööstuskeskuste piire
1. Talliruumid	18	16	15	12
2. Laoruumid:				
a) tulekindlast materjalist	18	14	12	09
b) puust	13	09	09	07
3. Töökojad ja garaažid . .	18	15	14	11
4. Kuurid	07	06	05	04

Lisa nr. 3
§ 6 juurde.

Akt nr.

„.....“ 194..... on võetud Majutamise Komisjoni otsuse
„.....“ 194....., nr. täitmiseks sundkorras kasutamisele:

Objekti valdaja või tema asetäitja eesnimi ja perekonnanimi ning elukoht	Sundkorras kasutamisele võetud korteri või ruumi		Üksikute ruumide	
	asukoht	nimetus (hoone, korter, tuba jne.)	hoone, korteri või ruumi üüri- aluse põrandapinna suurus m ²	Kasutamisele võtmise aeg (kuupäev, aasta)

Korteri, ruumi seisukord:

(kirjeldada

terve ehitise kasutamisele võtmisel ka, millisest materjalist on

ehitatud seinad, laed, põrandad, katus ja nende seisukord,

samuti lühidalt iga ruumi seesmine seisukord; kas korras või

millised rikked on uste, ahjude, põrandate, akende, seinte,

lagede jne. juures)

Elektrivalgustuse sisseseade, valgustuspunkte
 (on, ei ole) (arv)
 Tarbe- ja roiskveektorustikud
 (on, ei ole)

Märkmeid:

Aktis loetletud on võetud
 (hoone, ruum, tuba jne.)
 kasutamisele.
 (väeosa või asutise nimetus)

Akt on koostatud kolmes eksemplaris.

.....
 (Väeosa või asutise esindaja allkiri)

.....
 (Linna või valla täitevalitsuse esindaja allkiri)

.....
 (Sundkasutamisele võetud objekti valdaja või tema
 asetäitja allkiri)

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.
 Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. O j a m a a.

211. Natsionaliseerimisele kuuluvate veo-, stevidor- ja ekspeditsiooniettevõtete nimestiku täiendus.

Kinnitatud ENSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt 25. septembril 1940.

Alus: Riigivolikogu deklaratsioon pankade ja suurtööstuste natsionaliseerimise kohta (RT 1940, 77, 745).

I.

Natsionaliseerimisele kuuluvate veo-, stevidor- ja ekspeditsiooniettevõtete nimestikku (RT 1940, 106, 1073) täiendatakse järgmise ettevõttega:

Laevanduskontor „Balti Lloyd“ Hans Dressler, Tallinn, Pikk 64.

II.

Käesolev nimestik jõustub avaldamisega.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.
 Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. O j a m a a.

212. Maata ja vähese maaga talupoegade maaga varustamise määruse elluviimise juhend.

Antud Põllutöö Rahvakomissari poolt 3. oktoobril 1940.

Alus: Maata ja vähese maaga talupoegade maaga varustamise määruse (ENSV Teataja 1940, 17, 192) § 24.

1. peatükk.**Üldeeskirjad.**

§ 1. Maata ja vähese maaga talupoegade maaga varustamist teostab Põllutöö Rahvakomissariaadi juures asuv Maata ja vähese maaga talupoegade maaga varustamise peakomitee, kelle kohalikkudeks organiteks on maakondade ja valdade komiteed.

§ 2. Riikliku maatagavarasse arvatud maade kasutamise kavade loodusse kandmise, maakasutuse ülemineku korraldamise ja maareformi teostamisega seotud muud tehnilised tööd täidab Katastri ja Maakorralduse Osakond.

§ 3. Maakonna- ja vallakomiteedele annab tarvilikud kantseleijõud, tööruumid, valgustuse, kütte ja tarvilikud töövahendid ning kannab asjaajamiskulud vastav maa- või vallavalitsus.

2. peatükk.**Riikliku maatagavara moodustamine.**

§ 4. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eestimaa Kommunistliku (e) Partei Keskkomitee poolt vastuvõetud Maata ja vähese maaga talupoegade maaga varustamise määruse alusel:

- a) neile maavaldajaile, kes omasid 23. juuliks 1940 alla 30 ha maad ja kes ise või kelle perekonnaliikmed võtsid osa selle maa harimisest, kinnitatakse kõik nende maad põliseks kasutamiseks; kui seejuures maavaldaja maakoht oli alla 12 ha suur, on tema õigustatud saama juurdelõike riiklikust maatagavarast;
- b) kõigile neile maavaldajaile, kelle valduses olevad maad ületasid 23. juuliks 1940 30 ha ja kes ise või kelle perekonnaliikmed võtsid osa selle maa harimisest, kinnitatakse põliseks kasutamiseks kuni 30 ha suurune maa-ala; kõik nende maavaldajate üle 30 ha ulatuvad maa-alad eraldatakse ja arvatakse riiklikku maatagavarasse.

Peakomitee nõusolekul võidakse jätta maad töötava talupoja alaealistele pärija-tele või tööjõuetutele talupoegadele, olgugi, et nende maad on harimiseks välja antud teistele isikutele.

§ 5. Kui maakoht on senise töövõimelise omaniku poolt käesoleval ajal rendile antud, jäetakse senise omaniku kasutamisele kuni 30 ha suurune maakoht ainult sel juhul, kui maavaldaja või tema perekonnaliikmed hakkavad otseselt maaharimisest osa võtma.

§ 6. Kui väljarenditud talu omanik loobub maa isiklikule harimisele asumast, arvatakse talu kogu suuruses riiklikku maatagavarasse. Säärase talu senisel rentnikul on sellest talust maakoha saamise eesõigus.

§ 7. Kõigi põllumajanduslike maakohtade kohta sõlmitud rendilepingud kaotavad jõu maa kohta käivas osas käesoleva juhendi jõustumisega, kuna hoonete ja inventari osas need lepingud lõpevad 1. mail 1941.

Lepinguosalised võivad rendivahekorra lõpetada kokkuleppel ka enne seda tähtaega.

§ 8. Maaomandi teisele isikule üleandmise kohta peab esitatama dokumendid, mis on tõestatud notariaalselt või maakorraldusametites enne 23. juulit 1940. Muud dokumendid, mis tõendavad omandiõiguse üleminekut, võetakse arvesse, kui need

on tehtud ja nende alusel ka maakoha tegeliku valduse üleminek on aset leidnud enne 23. juulit 1940.

§ 9. Juhul, kui senise omaniku ja tema abikaasa omandis on mitu maakoha, jäetakse neile kõigest maakohtadest kokku kuni 30 ha maad.

§ 10. Kui 23. juuliks 1940 maakohad oli mitme kaasomaniku ühisomandis ja kui viimased olid 23. juulini 1940 asutanud üksikud iseseisvad majapidamised, eraldatakse igale säärasele kaasomanikule tema isiklikuks kasutamiseks maakohad kuni 30 ha suuruses.

§ 11. Maade eraldamine ja jaotamine tuleb teostada nõnda, et nii loodava uue maakoha kui ka endisele omanikule jäetava maakoha majapidamised oleksid elujõulised.

§ 12. Metsamaad, samuti ka ainult metsakasvatamiseks kõlblikud muud maad (liivikud, paepealsed ja muud huumusevaesed maad) tuleb taludest eraldamisel võimaluse korral koondada erimassiividesse majandamiseks riiklikus metsamajapidamises, kusjuures maakohtade koosseisu, mis kinnitatakse talupoegadele, võidakse jätta metsamaad kuni 10% ulatuses maakoha suurusest.

Metsaks loetakse need puistud, mille täius on 0,6 või enam, välja arvatud lepikud ja võsametsad.

§ 13. Riikliku maatagavara maad, mis üle jäävad maata ja vähese maaga talupoegade maaga varustamisest, samuti ka ülesharimata sood, turbarabad ja soostunud mineraalmaad jäetakse riiklikku maatagavarasse. Neid maid võidakse anda ajutiseks kasutamiseks Põllutöö Rahvakomissari korraldusel.

§ 14. Korraldatavate maakohtade piirides leiduvad veekogud või nende osad, nimelt jõed üle 4 meetri laiusel ja järved enam kui 0,5 ha suuruses, eraldatakse maakohtade koosseisust ja neid ei arvestata alalejäävate ega uute maakohtade ega juurdeõigete koosseisudes.

3. peatükk.

Riikliku maatagavara kasutamine.

§ 15. Riiklikku maatagavarasse arvatud maid kasutatakse:

- a) riiklikkude majapidamiste (sovhooside) asutamiseks ja eriotstarveteks;
- b) maata ja vähese maaga talupoegade maaga varustamiseks;
- c) ülejäänud riikliku maatagavara maast võidakse eraldada maakohad tööliste nende aiamaajapidamise edendamiseks ja isiklikkudeks eluasemekohtadeks.

§ 16. Tarbekorral võidakse teostada korraldatavate maakohtade piiride õienamist ja maade vahetamist.

§ 17. Maade vahetusvärtuse määrajaks võetakse katastrihindamise andmed, kusjuures maade vahetuse tagajärjel kogu maakoha suurus ei või tõusta üle 30 hektaari.

§ 18. Mererand kuni 100 meetri laiuselt (arvates keskmisest veesisust), laevatavate ning parvetatavate jõgede ja järvede kaldad kuni 20 meetri ja § 14 nimetatud muude jõgede ja järvede kaldad 3 meetri laiuselt jäetakse üldiseks vabaks läbikäimiseks. Need vabad kaldaribad antakse ajutiseks kasutamiseks võimalikult piirduvatele maakohtadele.

§ 19. Riiklikeks ja ühiskondlikeks otstarbeiks, nagu spordiväljakuteks, rahva- ja koolimajade platsideks, rahvaparkideks, valitsusasutiste tarveteks jne. eraldatakse tarviliikud maakohad.

§ 20. Turbamaadest eraldatakse maakohad alus- ja kütteturba võtmiseks.

Piirduvate maakohtade koosseisu võib eraldada turbamaad kuni 5% ulatuses vastavate maakohtade kogusuurusest.

§ 21. Savi, kruusa, liiva, paekivi jne. võtmiseks eraldatakse tarbekorral selleks kõlblikest maa-aladest maakohad kohalike vajaduste rahuldamiseks või tööstuse tarvis.

§ 22. Loodud maakohtadele ning tarbekorral ka jõgede ja järvede juurde rajatakse juurdepääsuteed. Teed rajatakse võimalikult läbi mineraalma ja mööda piire sääraselt, et nad võimaldaksid väiksemate korrastuskulude juures maa-alale lähemat juurdepääsu.

Teed rajatakse vastavalt vajadusele 4—6 meetri laused. Peale selle võidakse määrata teekraavide alla kuni 2 meetrit maad.

§ 23. Riiklikku maatagavarasse eraldatud maadel asuvate ja riigile ülevõetavate ehitiste, viljapuude ja marjapõõsaste ning külvide hindamine, samuti ka tasuvahekordade korraldamine toimub Põllutöö Rahvakomissari erijuhendi alusel.

4. peatükk.

Maasaajate määramine.

§ 24. Esimeses järjekorras varustatakse maaga vähese maaga talupojad, aasta- ja suvipõllutöölised, ümberasustatavad maapidajad ning senised talude pooleterahmed ja rentnikud.

§ 25. Paragrahvis 24 tähendatud talupoegade maaga varustamisest ülejäävate maade arvel antakse maad teistele töötavatele perekonnaga maatameestele.

§ 26. Võttes arvesse üldiselt eelmistes paragrahvides (§ 24 ja 25) ettenähtud tingimusi, tuleb anda eesõigus neile maasoovijaile, kes omavad lasterikkamaid perekondi.

5. peatükk.

Maade riiklikku maatagavarasse võtmise ja jaotamise kord.

§ 27. Maade riiklikku maatagavarasse ülevõtmise ja ülevõetud maade edaspidise kasutamise kavad koostab vallakomitee.

Kavad koostatakse üksikute piirkondade (küla, asundus) või talundite gruppide peale, kusjuures kavas märgitakse:

- a) riiklikku maatagavarasse ülevõetavate maade suurus talundite viisi ja talundite ning nende seniste valdajate nimed ja perekonnanimed;
- b) väikekohtadele määratavate juurdelõigete suurus ühes väikekoha nime-tuse, nr. ja valdaja nime ning perekonnanime ja väikekoha algsuuruse ära-tähendamisega;
- c) rajatavad uued maakohad, aiandus- ja eluasemekohad ning riiklikeks ja ühiskondlikeks otstarveteks eraldatavad maa-alad ühes pinnasuuruste ära-tähendamisega;
- d) riiklikus metsamajapidamises majandamisele antavad maa-alad (§ 12) ja nende suurus;
- e) rajatavad juurdepääsuteed.

Kava juurde kuulub vastav plaanimaterjal.

§ 28. Koostatud kavad tehakse teatavaks asjaosalistele isikutele.

§ 29. Maade pinnasuuruste määramine kava koostamisel sünnib plaanidel näidatud kõlvikute eksplikatsiooni-andmete ja planimeetreerimise alusel.

§ 30. Kava kirjutatakse alla vallakomitee ja maakorraldaja poolt ja esitatakse kinnitamiseks maakonnakomiteele.

Ühes kavaga esitatakse maakonnakomiteele ka maaga varustatavate kodanikkude nimekirjad.

§ 31. Maakonnakomitee otsustab kava kinnitamise ja maasaajate määramise avalikul istungil, kuhu kutsutakse asjaosalised.

§ 32. Kaebusi maakonnakomitee otsuste peale võidakse esitada Peakomiteele vastava maakonnakomitee kaudu, kusjuures viimane saadab kaebuse edasi Peakomiteele ühes oma seletuse ja algmaterjalidega 7 päeva jooksul pärast edasikaebe tähtaja möödumist.

§ 33. Maakonnakomitee ja Peakomitee istungid kutsub kokku vastava komitee esimees.

Maakonnakomitee ja Peakomitee asjaajamine toimub selleks määratud maakonnakomitee või Peakomitee liikme ja sekretäri allkirjadega.

§ 34. Maakonnakomitee ja Peakomitee istungit juhatab esimees või tema asetäitja. Asja kannab ette üks liikmeist, mille järele kuulatakse ära kaebajate, asjaosaliste ja tunnistajate seletused.

§ 35. Istungi üle peetakse protokoll, millesse kantakse:

- a) asja arutamise kuupäev ja aasta;
- b) istungist osavõtnud esimehe, liikmete ja sekretäri nimed ning perekonnanimed;
- c) arutusel olnud asja nimetus;
- d) väljakutsutud kaebajate ja asjaosaliste nimed ning perekonnanimed ja kes neist ilmunud;
- e) asjatoimetuse kirjeldus ühes kaebajate, asjaosaliste ja tunnistajate seletuste äratähendamisega.

§ 36. Maakonnakomitee ja Peakomitee otsused tehakse resolutsiooni näol ja kirjutatakse alla esimehe, liikmete ja sekretäri poolt.

§ 37. Otsuse kuulutab esimees võimalikult samal istungil. Tarbekorral võidakse otsuse kuulutamine lükata edasi. Ilmumatajäänud kaebajatele ja asjaosalistele, kelle huvisid otsus riivab, saadetakse teade otsusest kohaliku vallavalitsuse kaudu.

Maakonnakomitee otsuse kuulutamisel seletatakse ära ka edasikaebe kord ja tähtaeg.

§ 38. Maakonnakomitee otsused, mille peale pole esitatud ettenähtud tähtaja jooksul kaebust, ja Peakomitee otsused viiakse täide maakonnakomitee või Peakomitee esimehe korraldusel.

§ 39. Eraldatavad maatükid tähistatakse looduses piirimärkidega.

6. peatükk.

Maa riiklikku maatagavarasse ülevõtmine ja rajatud üksuste maasaajate valdusse andmine.

§ 40. Riiklikku maatagavarasse arvatud maa-alade seniselt valdajalt ülevõtmise kohta koostatakse vastav akt, milles tähendatakse ka neil maal elavad asuvad hindamisele kuuluvad ehitised, viljapuud ja marjapõõsad ja külvid.

§ 41. Rajatud maakohtade ja juurdelõigete andmisel maasaajate valdusse koostatakse vastav akt, mis kirjutatakse alla vallakomitee esimehe, Põllutöö Rahvakomissariaadi esindaja ja maasaaja poolt.

Aktis määratakse kindlaks maa põlispidaja seadusepärased õigused ja kohused antud maa kohta.

§ 42. Käesolev juhend jõustub avaldamisega.

Põllutöö Rahvakomissar G. A b e l s.